

ГРАД ПРИШТИНА

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ У ГРАДУ ПРИШТИНА ЗА ПЕРИОД 2024 – 2027.

Град Приштина – Грачаница
Август, 2024. године

САДРЖАЈ

УВОД.....	2
Уводна реч Председника Привременог органа Града Приштине	2
Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији	3
Одлука Привременог органа града Приштине о усвајању Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији.	4
Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања	5
Сажетак (Резиме)	6
ПОГЛАВЉЕ 1	8
Општи подаци о Граду.....	8
ПОГЛАВЉЕ 2	13
Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима	13
у Граду Приштина.....	13
ПОГЛАВЉЕ 3	16
Анализа ситуације и закључци	16
SWOT Анализа	17
ПОГЛАВЉЕ 4	23
Приоритетне групе	23
ПОГЛАВЉЕ 5	24
ОПШТИ ЦИЉ	24
СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ.....	24
ПОГЛАВЉЕ 6	25
Специфични циљ 1:.....	25
Специфични циљ 2:.....	27
ПОГЛАВЉЕ 7	29
Ресурси/буџет	29
ПОГЛАВЉЕ 8	30
Аранжмани за примену.....	30
ПОГЛАВЉЕ 9	32
Праћење и оцена успешности.....	32

УВОД

Уводна реч Председника Привременог органа Града Приштине

У нашем Граду према подацима из социјалне карте у 2024. години на територији Града Приштине живи око **10.500** становника. Кроз активности Комесаријата за избеглице и миграције Р. Србије и Градске управе за здравство, социјалну политику и друштвену бригу о деци регистровано је **1383** избеглих, интерно – расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији, што чини око **13 %** укупног броја наших суграђана. Локална заједница не може да занемари потребе овако велике групе својих чланова.

Локална самоуправа намерава да избеглим, интерно расељеним лицима повратницима по основу Споразума о реадмисији, која бораве на територији града Приштина, обезбеди могућности за што квалитетнији живот у локалној заједници. Правац нашег кретања у документу, односи се на обезбеђење услова за интеграцију, решавањем основних потреба избеглих, интерно-расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији и њихових породица, као и стварање услова за повратак заинтересованих група. Основни циљ је обезбеђење могућности избеглим, интерно-расељеним лицима и повратницима по основу Споразума о реадмисији за економску и социјалну равноправност са свим осталим грађанима и за достојанствен живот у заједници, кроз побољшање услова становања и социјално-материјалног положаја ради одвијања брже и трајне друштвене интеграције избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији у заједницу

Имајући у виду недовољан степен интеграције ове групације, као и услове у којима живе руководство града Приштине је изразило спремност да учествује у решавању њихових проблема кроз дефинисање Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно – расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији. У досадашњим активностима препозната је воља свих заинтересованих страна за решавање претходно наведених проблема, али и недовољни капацитети и ресурси. Додатни проблем представља финансирање локалне самоуправе, јер град нема сопствене изворе финансирања. План ће спроводити локални кадрови, ослањајући се на своја стручна знања.

Коначан циљ, коме се приближавамо кроз овај локални акциони план, а коме град Приштина тежи, су једнаке шансе и могућности и једнака права свих грађана као и обезбеђење бољих услова за живот за све избегле и интерно – расељене и повратнике по основу Споразума о реадмисији који су нашли уточиште на територији нашег Града.

Грачаница,
Приштине

Председник Привременог органа града

Август, 2024. година

Новак Живић

Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица (ИРЛ) и повратника по основу Споразума о реадмисији подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији Града Приштине-Грачаница, настао је као резултат учешћа у Пројекту Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица и повратника по основу Споразума о реадмисији. Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих и ИРЛ. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи Међународна организација за миграције (International for Migration-IOM). Корисници Пројекта су институције Владе Републике Србије које су надлежне за избегла, интерно расељена лица и повратнике по основу Споразума о реадмисији односно за миграције: Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије (КИРС), Канцеларија за Косово и Метохију и Министарство рада и социјалне политике (МРСП), као и друга надлежна министарства, општинска повереништва за избегла и интерно расељена лица и одабране општине/градови.

Стратешки оквир Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група и обезбеђивање услова за њихову трајну социјалну сигурност.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији доноси се на период од 4 година, са детаљном разрадом активности.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији Града Приштине – Грачаница, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима по основу Споразума о реадмисији у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређење положаја избеглих, интерно расељених и повратника по основу Споразума о реадмисији;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији Града Приштине – Грачаница, коришћени су следећи извори: састанци са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, Градске управе – повереништва, Црвеног крста, Центра за социјални рад, локалних удружења итд. Просец израде односно ревидирања плана спроведен је у периоду од априла до августа 2024. године.

Одлука¹ Привременог органа града Приштине о усвајању Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији.

¹ Ова одлука се у документат уноси након усвајања ЛАП – а на седници Привременог органа града Приштине.

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Граду Приштина, формирана је Градска комисија односно радна група коју су чинили представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући Управу за здравство, социјалну политику и друштвену бригу о деци – Повереништво за избеглице; институција система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених и повратницима по основу Споразума о реадмисији; невладиних организација које делују у локалној заједници и Комесаријата за избеглице Републике Србије.

Улога Градске комисије – радне групе била је да:

- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, интерно расељеним и повратницима по основу Споразума о реадмисији;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- Ради на писању завршног документа;
- Допрinese да финална верзија буде предложена Привременом органу Града Приштине на усвајање.

Захваљујемо се свим члановима Градске комисије – радне групе на учешћу у процесу планирања. Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у консултативном процесу. Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице и миграције Републике Србије.

Сажетак (Резиме)

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно – расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији у Граду Приштина (2024-2027) је документ који изражава дугорочна одређења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих, интерно – расељених и повратника по основу споразума о реадмисији у локалну заједницу.

План је развојног и стратешког карактера који је усмерен на специфична питања са којима се суочавају избеглице и интерно – расељена лица и повратника по основу споразума о реадмисији која су резултат њихове присилне миграције из места претходног пребивалишта.

Овај План је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја избеглих и интерно расељених.

Према званичним подацима, број евидентираних интерно расељених лица у Граду Приштина је 1344, избеглих лица нема, повратника по основу споразума о реадмисији је 39 што чини укупни број од 1383 лица. Укупан број породица интерно – расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији је 400. На територији Града Приштине – Грачаница 73 породице интерно расељених лица смештено је у кућама које су им додељене на коришћење, 92 породице је смештено у становима који су им додељени на коришћење, 129 породице станује у кућама – објектима у сопственом власништву. Остале породице интерно-расељених лица чији је број 52 смештени су у приватном смештају у кућама изнајмљеним под закуп, као и у кућама рођака и пријатеља и 3 породице смештене су у манастирском комплексу. Породице повратника по реадмисији чији је укупан број 9 смештене су по следећем: 7 породица смештено у својим кућама, 1 породица у кући датој на коришћење, 1 породица у приватном смештају.

Специфичан статус и објективни услови у којима функционише локална самоуправа на КиМ умногоме ограничава поље деловања за решавање питања избеглих, расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији .

У циљу израде Локалног акционог плана формирана је Градска комисија коју чине представници: локалне самоуправе које се баве питањима избеглих, интерно – расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији. Просец израде плана спроведен је у периоду од априла до августа 2024. године.

Главни проблеми избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији су: нерешено и неадекватно решено стамбено питање и незапосленост.

Приоритетне циљне групе овог Локалног акционог плана су: Интерно расељени и повратници по основу споразума о реадмисији у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуалну стамбену изградњу; Незапослени, радно способни ИРЛ и повратници по основу споразума о реадмисији; Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета (Самохрани родитељи;

Вишечлане и вишегенерацијске породице; Стара и изнемогла лица; Болесна лица; ОСИ; Самачка домаћинства; Роми)

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији је: Побољшање услова становања и социјално-материјалног положаја, а ради одвијања брже и трајне друштвене интеграције избеглих, ИРЛ и повратника по основу споразума о реадмисији у заједницу.

Специфични циљеви овог плана су:

- 1) У периоду од 2024.-2027. год. трајно решити стамбено питање за најмање 12 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији које имају започет, недокончен стамбени објекат, доделом најмање 12 бесповратних грађевинских грантова.
- 2) У периоду од 2024.-2027. год. економски оснажити 20 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз пројекте доходних активности доделом најмање 20 бесповратних грантова у роби и материјалу.

Процењује се да ће за реализацију Локалног плана у периоду 2024-2027. године бити укупно потребно да се издвоји 17.000.000.00 динара. Финансирање ће се обезбедити из локалног буџета, раздела Буџета Канцеларије за КиМ, Комесаријата за избеглице и миграције, других државних институција, донаторских средстава и других извора финансирања.

Локални план, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

ПОГЛАВЉЕ 1.

Општи подаци о Граду

1. Општи подаци

Град Приштина се налази на југу државе Србије, у покрајини Косово и Метохија, у централном делу покрајине, територијално припада Косовском округу и представља највећи град на Косову и Метохији.

Територија града Приштина се простире на североисточном ободу косовске котлине и обухвата површину од 572 km², (подаци Републичког завода за статистику из 1997. године).

Законом о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РСрбије“, број 129/2007) и Статутом града Приштине Србије („Службени гласник РСрбије“, број 90/2008) територију Града, утврђену законом, чине насељена места, односно подручја катастарских општина које улазе у њен састав и то:

Насељено место

Катастарска општина

Приштина	Приштина
Ајвалија	Ајвалија
Ајкобила	Ајкобила
Бадовац	Бадовац
Балабан	Балабан
Бариљево	Бариљево
Бесиње	Бесиње
Бусиње	Бусиње
Врани До	Врани До
Глоговица	Глоговица
Горња Брњица	Горња Брњица
Грачаница	Грачаница
Граштица	Граштица
Дабишевац	Дабишевац
Девет Југовића	Девет Југовића
Доња Брњица	Доња Брњица
Ново Село	Ново Село
Драговац	Драговац
Дреновац	Дреновац
Златаре	Златаре
Качикол	Качикол
Којловица	Којловица
Колић	Колић
Кукавица	Кукавица
Лапље Село	Лапље Село

Лебане	Лебане
Лукаре	Лукаре
Маковац	Маковац
Маревце	Маревце
Матичане	Матичане
Мрамор	Мрамор
Нишевце	Нишевце
Орловић	Орловић
Преоце	Преоце
Пропаштица	Пропаштица
Пруговац	Пруговац
Радошевац	Радошевац
Риманиште	Риманиште
Сићево	Сићево
Сливово	Сливово
Софалија	Софалија
Сушица	Сушица
Тенеш До	Тенеш До
Трудна	Трудна
Чаглавица	Чаглавица
Шарбан	Шарбан
Шашковац	Шашковац

Након протеривања српског и осталог нелбанског становништва са своје вековне територије Косова и Метохије и са територије града Приштине и успостављања протектората Уједињених нација на Косову и Метохији 1999. године на територији града Приштине од укупно 46 поменутих места који чине територију града српско становништво је успело да опстане и остане само у 11 насељених места и то: Грачаница, Лапље Село, Чаглавица, Преоце, Сушица, Бадовац, Сливово, Доња Брница, Горња Брница, Девет Југовића, Лебане и неколицина у самом граду Приштина. С обзиром на објективне разлоге обухватили смо и остало неалбанско становништво које живи у тим срединама односно насељима (које чини становништво претежно Ромске националности).

2. Демографски подаци

Укупан број становника српске и остале неалбанске националности обухваћених социјалном картом на територији града Приштине који живе у 12 наведених насеља у 2024. години износи око 10500 становника.

Укупан број становника на територији града Приштине према подацима Републичког завода за статистику из пописа из 1991. године износио је 199654 становника (становништво свих националности).

Оба података сведоче о чињеници да се драстично изменила демографска структура становништва.

Преглед података о укупном број становника на територији града Приштине:

Табела бр.1. Број становника по годинама

Подаци/попис	1991	2024
Број становника	199654	10500

Извор података: Републички завод за статистику/ социјална кар

Табела бр.2. Полна структура становништва

Подаци/попис	2024	
Полна структура	М	Ж
Број становника	5348	5152

Табела бр. 3. Старосна структура становништва

Подаци	2024
Број деце предшколског узраста	810
Број деце школског узраста(7-18)	2140
Старосно доба (18-65)	6520
Старији од 65 година	1030

Табела бр. 4. Становништво према националној припадности

Подаци	2024
Срби	9588
Роми	912
Укупно	10500

Графикон 1. Етничка структура становништва

Табела бр. 5. Број домаћинства и просечна величина домаћинства

Подаци	2024
Број домаћинства	2510

Просечна величина домаћинства

4,18

3. Тржиште рада

1.1. Незапосленост

Према евиденцији Националне службе за запошљавање – Филијала у Грачаници на територији града Приштине евидентирано је 1604 незапослених лица.

Табела бр. 6. Број незапослених лица по степену стручне спреме

УКУПНО	Ниво квалификације											
	Без квалификације	Ниво 1 - општа	Ниво 2 - стручна	Ниво 3 - стручна	Ниво 4 - општа	Ниво 4 - стручна	Ниво 5 - стручна	Ниво 6.1 ОАС	Ниво 6.1 ОСС	Ниво 6.2 ОАС	Ниво 6.2 ССС	Ниво 7.1 МАС/ИАС
1.604	15	496	8	163	59	649	6	22	64	49	12	61

Извор података: Национална служба за запошљавање РС, Филијала – Грачаница

4. Социјална заштита

На територији града Приштине остваривањем социјалне заштите бави се установа Центар за социјални рад Приштина, Косово Поље, Обилић и Липљан, са седиштем у Грачаници и надлежни орган управе града Приштине Градска управа за здравство, социјалну политику и друштвену бригу о деци са седиштем у Грачаници.

Према службеним подацима установе социјалне заштите – Центра за Социјални рад – Грачаница права која се остварују и број корисника права у 2024. години преко установе дат је у следећем приказу.

Табела бр. 7. Број и структура корисника социјалне заштите

Корисници социјалне помоћи (НСП)	1520 лица (425 породица)
Корисници повратничке помоћи	5 породица
Корисници туђе неге и помоћи	74 лица
Корисници једнократне помоћи	135 лица
Корисници установа за смештај корисника	15 лица
Број деце на хранитељству	1 лице
Број хранитељских породица	-

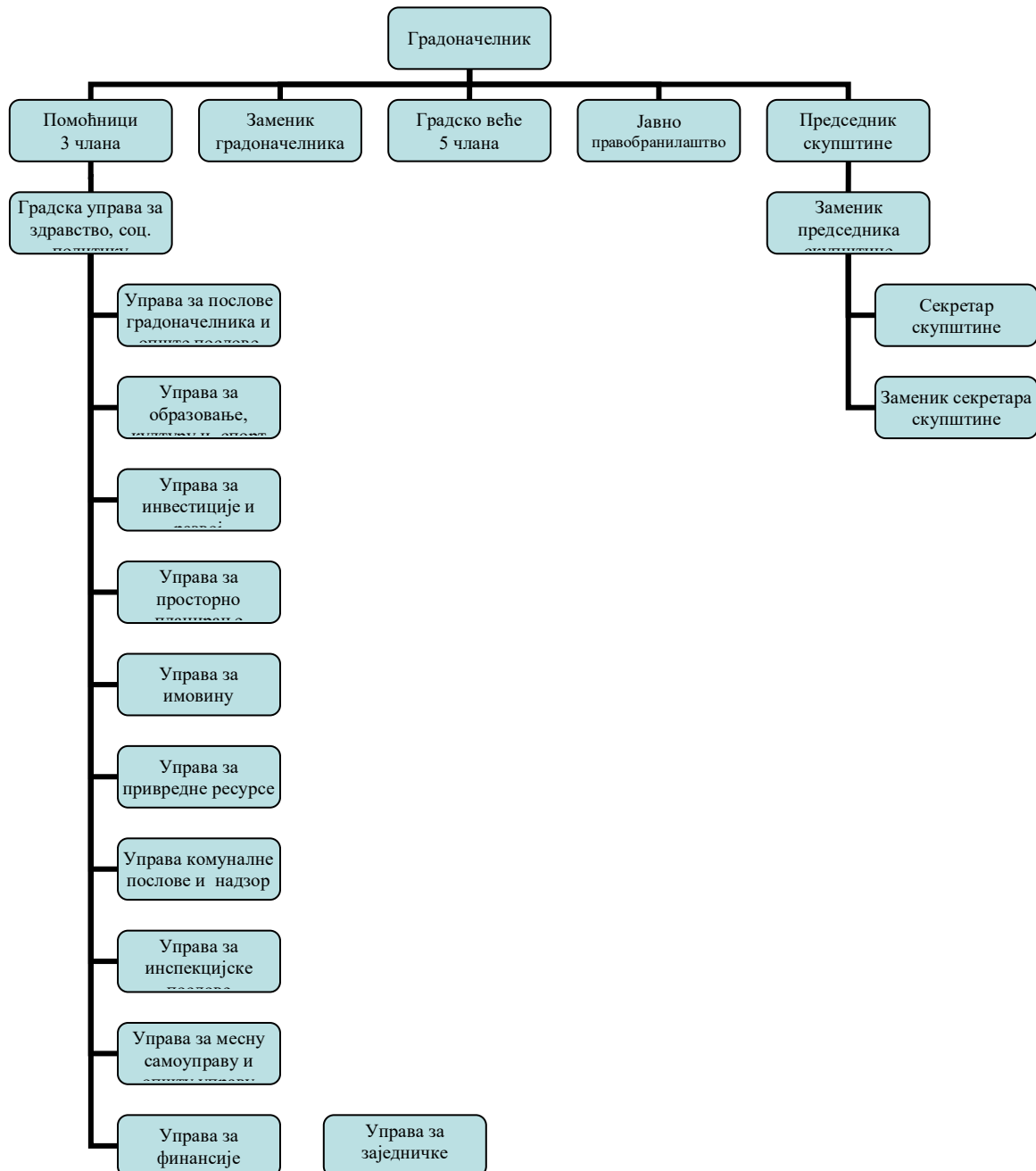
Према службеним подацима надлежне Градске управе града Приштине права која се остварују и број корисника права у 2023. години преко надлежне управе дат је у следећем приказу.

Табела бр. 8. Број и структура корисника социјалне заштите

Корисници помоћи породици са децом (дечији додаток)	447
Корисници помоћи за новорођенче	89

Преко надлежне градске управе обезбеђују се само поједина права која се финансирају из буџета Р. Србије. Остала права предвиђена законом, као и проширена права која треба да се финансирају из буџета града не обезбеђују се, јер град нема сопствене изворе финансирања.

5. Локална самоуправа (администрација)

ПОГЛАВЉЕ 2.

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у Граду Приштина

На територији града Приштине тренутно борави 1344 интерно – расељених лица и 39 повратника по основу Споразума о реадмисији, што укупно чини број 1383 лица. Укупан број породица интерно – расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији је 400.

На територији Града Приштине – Грачаница 76 породице интерно расељених лица смештено је у кућама које су им додељене на коришћење, 100 породице је смештено у становима који су им додељени на коришћење, 155 породице станује у кућама – објектима у сопственом власништву. Остале породице интерно-расељених лица чији је број 57 смештени су у приватном смештају у кућама изнајмљеним под закуп, као и у кућама рођака и пријатеља и 3 породице смештене су у манастирском комплексу. Породице повратника по реадмисији чији је укупан број 9 смештена су по следећем: 7 породица смештено у својим кућама, 1 породица у кући датој на коришћење, 1 породица у приватном смештају.

Смештај интерно-расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији града дат је у следећем приказу:

Табела бр. 9. Смештај интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији

Смештај	Број породица интерно-расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији
Куће на коришћење	77 (76+1*)
Станови на коришћење	100
Куће у сопственом власништву	162 (155+7*)
Приватни смештај-закуп и сл.	58 (57+1*)
Манастирски комплекс	3
Укупно	400 (391+9*)

*-Повратници по основу Споразума о реадмисији

Извор података: Градска управа Града Приштине

Највећу бригу и помоћ за сва интерно – расељена лица обезбеђује Републички Комесаријат за избеглице и миграције.

Поред ове помоћи ГО Црвеног крста – Приштина обезбеђује хуманитарну помоћ за избегла и интерно-расељена лица и повратнике по основу Споразума о реадмисији.

Преглед укупног броја интерно- расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији по месту боравка:

Табела бр. 10. Број интерно-расељених лица и повратника по основу Споразума по реадмисији по месту боравка

Место боравка	Број чланова	Број породица
Грачаница	750 (727+23*)	216+6*
Лапље Село	237	76
Преоце	65 (49+16*)	13+3*
Сушица	42	14
Доња Брњица	15	5
Бадовац	204	55
Чаглавица	36	10
Кишница	7	2
Укупно	1383(1344+39*)	400 (391+9*)

*-Повратници по основу Споразума о реадмисији
Извор података: Градска управа Града Приштине

Укупан број ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији и број њихових породица-домаћинства дат је у приказу:

Табела бр. 11. Број избеглих и ИРЛ и број породица-домаћинстава

Подаци/попис	2024
Број ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији (чланова породичних домаћинства)	1383(1344+39*)
Број породица-домаћинства	400(391+9*)

*-Повратници по основу Споразума о реадмисији
Извор података: Градска управа Града Приштине

Структура становништва ИРЛ и повратника по основу реадмисије по полу:

Табела бр. 12. Број ИРЛ и повратника по основу Споразума по реадмисији по полу

Подаци/попис	2024	
Полна структура	М	Ж
Број становника	706 (686+20*)	677 (658+19*)

*-Повратници по основу Споразума о реадмисији
Извор података: Градска управа Града Приштине

Структура становништва ИРЛ и повратника по основу Споразума по реадмисији према националној припадности:

Табела бр. 13. Број ИРЛ и повратника по основу Споразума по реадмисији према националној припадности

Подаци	2024
Срби	1192 (1183+9*)
Роми	175 (145+30*)
Горанци	16 (16+0*)
Укупно	1383(1344+39*)

**-Повратници по основу Споразума о реадмисији
Извор података: Градска управа Града Приштине*

Структура становништва ИРЛ и повратника по основу Споразума по реадмисији по годинама старости:

Табела бр. 14. Број ИРЛ и повратника по основу Споразума по реадмисији по годинама старости

Подаци	2024
Број деце предшколског узраста	43
Број деце школског узраста(7-18)	354 (340+14*)
Старосно доба (18-65)	924 (904+22*)
Старији од 65 година	62 (59+3*)
Укупно	1383 (1344+39*)

**-Повратници по основу Споразума о реадмисији
Извор података: Градска управа Града Приштине*

За повратак и опстанак интерно–расељених лица и повратника по основу Споразума по реадмисији у наредном периоду преко надлежних министарстава Владе РСрбије, Канцеларије за КиМ и Републичког Комесаријата за избеглице и миграције РС, као и других партнера и донатора треба обезбедити адекватне социјално-економске услове, програме запошљавања, социјалне заштите као и обезбедити нове развојне програме и сл. На територији града Приштина не постоје удружења избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији.

ПОГЛАВЉЕ 3

Анализа ситуације и закључци

Анализа о радном окружењу обухватила је неколико националних стратешких докумената релевантних и актуелних за ову област, законски оквир који регулише питања избеглих лица у РС, реализоване и недовршене пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ и повратницима по основу споразума о реадмисији у Граду Приштина.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама и Закон о управљању миграцијама. Стратешки документи на нивоу града не постоје.

Од успостављања протектората на КиМ на територији града Приштине реализовано је пар пројеката намењених избеглим и интерно расељеним лицима и повратницима по основу Споразума о реадмисији, од којих се неки и актуелно реализују. Податке у вези могућих пројеката преко међународних организација и страних влада као и привремених институција самоуправе на КиМ немамо, јер до сада они нису посвећивали озбиљну пажњу за интерно-расељена лица, избеглице и повратнике по основу Споразума о реадмисији српске и осталих неалбанских националности, нити су успостављани неки озбиљнији контакти институционално.

Програми и пројекти за избегле и ИРЛ и повратнике по основу споразума о реадмисији који су до сада реализовани или се реализују у Граду Приштина су:

Програм/пројекат	Реализовани-завршени	Актуелни-у току
Колективно стамбено збрињавање, кроз изградњу станова и кућа	Изграђено 13 кућа (Координациони центар за КиМ) Изграђено 70 кућа (Министарство за инфраструктуру-НИП) Завршена изградња стамбене зграде за 20 станова (Министарство за инфраструктуру-НИП)	
Програм пружања правне помоћи преко невладиних организација и др.	НВО, КПА	
Програм пружања помоћи за стварање и побољшање услова становања кроз доделу средстава за набавку грађевинског материјала	Реализовано 10 програма доделе гранта Комесаријат за избеглице и миграције РС, Канцеларија за КиМ	
Програм пружања помоћи за економско оснаживање кроз доходне активности	Реализовано 12 програма гранта Комесаријат за избеглице и миграције РС, Канцеларија за КиМ	

Најважнији закључци ове анализе су следећи:

- У будућим националним стратешким документима потребно је обезбедити услове за повратак и обезбеђење услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са Међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана, као и да пруже основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Програми и пројекти за избегла и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се:
 - решавањем стамбеног питања
 - пружањем правне помоћи
 - економско оснаживање

Анализа стања у локалном систему подршке избеглица, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији

Анализа стања у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавања позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности препреке са којима се суочава у свом радном окружењу.

SWOT Анализа

	СНАГЕ	СЛАБОСТИ
У Н У Т Р А Ш Њ Е	1. Стручност радне групе 2. Висока свест и заинтересованост Локалне самоуправе 3. Сарадња између локалних институција 4. Мотивисаност радне групе 5. Заинтересованост и укључивање циљне групе у решавање проблема	1. Недостатак потпуних и ажурираних података о избеглим и ИРЛ и повратницима по основу Споразума о реадмисији (социјална карта) 2. Непостојање стратешких и акционих планова за избегле и ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији на основу којих се у већем % користили различити извори финансирања 3. Недостатак стамбеног простора за збрињавање избеглица и ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији 4. Присуство проблема ове врсте и код домицилног социјално угроженог становништва. 5. Неадекватна медијска заступљеност

	МОГУЋНОСТИ	ПРЕПРЕКЕ
С	1. НИП	1. Нерешен статус Косова
П	2. Национални програм за запошљавање	2. Лоша економска ситуација у РСрбији
О	3. Повећана заинтересованост државе на овом плану	3. Висок степен незапослености
Љ	4. Државне стратегије (за избеглице и ИРЛ и повратнике по основу споразума о реадмисији)	4. Недовољно учешће државе у пружању помоћи избеглих и ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији
А	5. Развој пољопривредног сектора	5. Непостојање сопствених прихода града
Ш	6. Заинтересованост дела међународних организација и влада других земаља	6. Немогућност спровођења закона Републике Србије
Њ	7. Информисаност о стању у овој области	7. Нерешени имовинско-правни односи на КиМ
Е	8. Реформе у социјалној заштити	8. Потребне дозволе и сагласности за коришћење грађевинског земљишта од стране УНМИКА, ЕУЛЕКСА, привремених институција и сл.
	9. Постојање земљишта предвиђених за изградњу објеката намењених овим групама	
	10. Уступање земљишта на коришћене од стране државе односно државних предузећа на територији града.	

Анализа стања је показала да су :

- Кључне снаге локалне заједнице у области унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији су висока свест и заинтересованост локалне самоуправе.
- Кључне слабости су да је овај проблем присутан и код домицилног социјално-угроженог становништва (недостатак адекватних услова за становање и решавање питања стамбеног простора, присутно сиромаштво) и неактивност кључних актера би се у већем проценту користили различити извори финансирања (донације), висока стопа незапослености и сл.
- Кључне могућности које пружа окружење су: Повећано залагање државе на овом плану (побољшање услова становања и национални програми за запошљавање) и доношење државне стратегије.
- Главна препрека: Незаинтересованост државе услед економске кризе, непостојање сопствених извора финансирања града и нерешен статус Косова и Метохије

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у Граду Приштина, које су диференциране на крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу

Споразума о реадмисији) и кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији су:

Интерно расељени и повратници по основу Споразума о реадмисији у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање – У приватном смештају има 58 породица од укупног броја од 400 породица.

Интерно расељени и повратници по основу Споразума о реадмисији који немају средстава да заврше започету стамбену изградњу – досадашњим програмима и пројектима идентификовано је 15 објеката у различитим фазама изградње.

Вишечлане и вишегенерацијске породице интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији. Оваква породична структура је карактеристична за интерно расељена лица. У питању су породице које имају пет и више чланова. Ове породице до сада нису решиле своје стамбено и друга питања.

ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју – Ове породице нису укључене у локална удружења/НВО особа са инвалидитетом и/или родитеља деце са сметњама у развоју тако да нису корисници свих програма које ова удружења/НВО спроводе.

Стара и болесна интерно расељена лица –Овим лицима је потребна већа и организованија подршка друштвене заједнице, јер су суочена са тешким социјално-материјалним положајем.

Самохране родитељи – Родитеља који су поред самосталне бриге о деци, суочени са економским и стамбеним проблемима. У укупном броју доминирају самохране мајке са једним и више деце.

Незапослени, радно способни интерно расељени и повратници по основу Споразума о реадмисији – Осим званичне евиденције Градске управе ових особа, ниједна институција, па ни Национална служба за запошљавање – Филијала Грачаница, не води посебну евиденцију ових лица. Идентификовано је 30 породица интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији које треба економско оснажити доделом средстава за покретање сопственог бизниса.

Роми припадници ове националне мањине чине знатну популацију у укупном броју ИРЛ и повратници по основу Споразума о реадмисији.

Кључни партнери у локалној самоуправи су:

Градска управа Града Приштине односно Градска управа за здравство, социјалну политику и друштвену бригу о деци која обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и

услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима и повратницима по основу Споразума о реадмисији у локалној заједници, као и поверене послове у координацији са повереником за избегла и интерно-расељена лица, у оквиру своје основне делатности и координације различитих програма на локалном нивоу пружа обухватну подршку избеглим и интерно расељеним лицима и повратницима по основу Споразума о реадмисији кроз различите програме и индивидуалну помоћ.

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине у оквиру своје основне делатности, као и програмима и пројектима директно намењеним стамбеној изградњи за избегла и интерно расељена лица и повратника по основу Споразума о реадмисији, омогућава решавање овог питања у локалној заједници.

Центар за социјални рад организује и спроводи различите услуге социјалне заштите у локалној заједници и пружа друге врсте законом предвиђене подршке избеглим и интерно расељеним и повратницима по основу Споразума о реадмисији у остваривању социјалних права.

Црвени Крст, кроз своју основну делатност и програме кроз додела пакета основних намирница пружа подршку овој циљној групи.

Национална служба за запошљавање – Филијала Грачаница кроз своје програме samozapošljavanja и запошљавања, даје одређене приоритете избеглим и интерно расељеним лицима и повратницима по основу Споразума о реадмисији.

Предшколска установа-Обезбеђује исхрану за интерно расељена лица и избеглице смештене у контејнерским насељима преко народне кухиње коју реализује са Републичким Комесаријатом за избеглице и миграције.

Здравствене институције – Дом здравља-Грачаница, Клиничко-болнички центар Приштина-Грачаница пружају различите услуге из свог домена рада и сарађују са другим институцијама у програмима намењеним избеглим и интерно расељеним лицима и повратницима по основу Споразума о реадмисији.

КИРС (Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије), чија се улога огледа у координацији различитих програма за избегле и интерно расељене и повратнике по основу Споразума о реадмисији, преко мреже повереника и кроз сарадњу са локалном самоуправом.

Министарство рада и социјалне политике које кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за интерно расељена лица, избеглице и повратнике по основу Споразума о реадмисији.

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у Граду Приштина:

- **Нерешено стамбено питање.** Проблем решавања стамбеног питања за избегле и интерно расељена лица и повратнике по основу Споразума о реадмисији је велики, стим у вези потребно је пронаћи могућности за трајнија стамбена решења. Велики проценат расељеничке популације живи у неадекватним условима (станују у неодговарајућим условима приватног смештаја – вишегенерацијске породице у малом простору, високе цене закупа). Нарочито изражен проблем су (стари, болесни, самохрани родитељи) који не могу самостално решити стамбено питање и којима је потребна организованија друштвена брига, као и то да на територији Града Приштине не постоји установа социјалне заштите за смештај корисника која би се бавила збрињавањем ове групе лица. Други партнери и донатори нису овом проблему придавали значај, док је држава тек недавно почела да се посвећује овом проблему кроз пар пројеката, тако да је практично овај проблем и даље најизраженији.
- **Висок ниво незапослености.** Висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост интерно расељених и повратника по основу Споразума о реадмисији. Већина интерно расељених и повратника по основу Споразума о реадмисији баве се привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији. Проблему незапослености додатно доприноси и незаинтересованост једног дела интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији за активно тражење посла. Расељеничка популација и повратници по основу Споразума о реадмисији су принуђени да раде слабо плаћене послове сезонског и привременог карактера, мали је број успео да обезбеди стално запослење, а самосталну делатност покренуло неколицина радно способних ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији. За ову категорију становништва постоје мале могућности за запошљавање јер на територији Града Приштине функционише само здравство, просвета и државна администрација. (осим пољопривреде привреда не функционише, односно државна предузећа су узурпирана, а приватна су спорадична и слабог капацитета).
- **Низак животни стандард.** Висок степен сиромаштва због недостатка средстава за живот, због незапослености, недостатка сопственог смештаја, нарушеног здравља (менталног и физичког) условљава низак животни стандард ове категорије становништва, што се огледа у недостатку активног приступа решавању проблема са којима живе и отежаном приступу остваривања различитих права.
- **Недовољна и неодговарајућа социјално материјални подстицаји за интеграцију избеглих и интерно-расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији.** Локална самоуправа нема сопствене изворе финансирања те услед тога не може да одговори и обезбеди одговарајуће проширена права у области социјалне заштите, нити неку одговорнију бригу о избеглим, ИРЛ и повратницима по основу Споразума о реадмисији. Други партнери односно донатори такође не посвећују озбиљнију пажњу за овакве врсте подстицаја, те је ова врста популације све више изложена самој себи и све већем сиромаштву.

Општи закључци анализе

- Немогућност локалне самоуправе да се организованије и адекватно бави проблемима избеглица, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији услед недостатка сопствених средстава.
- Незаинтересованост државе Србије, УНМИКА, ЕУЛЕКСА и др. за проблеме избеглица, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији.
- Непостојање НВО и удружења избеглих и ИРЛ које се изворно баве овом врстом проблема.
- Мале могућности за запошљавање на тржишту рада услед слабо развијене привреде на територији града.
- Влада РСрбије и локални органи у сарадњи са међународним агенцијама и донаторима треба хитно да траже алтернативна стамбена решења за ИРЛ без адекватног смештаја, као и одговарајуће институционалне аранжмане за угрожена лица укључујући социјалне станове и смештај у установама социјалне заштите за смештај корисника ради збрињавања најрањивијих група.
- Одустајање инвеститора због светске економске кризе.
- Несигурност и нередовност финансирања-акције усмерене ка избеглим и ИРЛ и повратницима по основу Споразума о реадмисији.

Опште препоруке

- 1) Покренути иницијативу за већа финансијска издвајања из републичког односно градског буџета;
- 2) Ефикаснија сарадња свих кључних актера значајнијих за решавање проблема избеглих и ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији;
- 3) Неопходно је планирати решавање питања избеглих и ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији, а нарочито планирати и развити начине за прикупљање средстава привлачењем донатора, кредитора и сл.;
- 4) Локални план би требало да да основне елементе социјалне интеграције избеглих и ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији – становање, побољшање могућности за запошљавање, већа права у области социјалне заштите које су уско повезане са капацитетима локалне самоуправе, развојем града, просторним уређењем, развојем привреде и другим делатностима.

ПОГЛАВЉЕ 4.

Приоритетне групе

Приоритетне групе корисника овог Локалног акционог плана издвојене су на основу следећих критеријума:

- Степен социјалне угрожености групе,
- Бројност корисничке групе,
- Спремност корисничке групе на сарадњу,
- Хитност решавања проблема
- Егзистецијална и стамбена угроженост циљне групе
- Необухваћеност групе системским мерама подршке (институције система нису обезбедиле одговарајуће мере подршке)
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у Граду Приштина су:

1. Избегли и интерно расељени и повратници по основу Споразума о реадмисији у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуалну стамбену изградњу;
2. Незапослени, радно способни интерно расељени и повратници по основу Споразума о реадмисији
3. Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета (1-3):
 - Самохрани родитељи;
 - Вишечлане и вишегенерацијске породице;
 - Стара и изнемогла лица
 - Болесна лица
 - ОСИ
 - Самачка домаћинства
 - Роми

ПОГЛАВЉЕ 5

Општи и специфични циљеви

ОПШТИ ЦИЉ

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији је: Побољшање услова становања и социјално-материјалног положаја, а ради одвијања брже и трајне друштвене интеграције избеглих, интерно-расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији у заједницу.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ

Специфични циљеви овог плана су:

- 1) У периоду од 2024.-2027. год. трајно решити стамбено питање за најмање 12 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији које имају започет, недовршен стамбени објекат, доделом најмање 12 бесповратних грађевинских грантова.
- 2) У периоду од 2024.-2027. год. економски оснажити 20 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз пројекте доходовних активности доделом најмање 20 бесповратних грантова у роби и материјалу

ПОГЛАВЉЕ 6. Активности – задаци за реализацију ЈАП

Специфични циљ 1:

У периоду од 2024.-2027. години трајно решити стамбено питање за најмање 12 породица избеглих и интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији које имају започет, недовршен стамбени објекат, доделом најмање 12 бесповратних грађевинских грантова.

Активности	Период реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет града	Остали извори		
1. Формирање комисије која ће спроводити конкурс и одабрати корисника	15 дана	Формирана комисије на предлог Градског већа	Решење о формирању комисије			Управа за здравство социјалну пол. и друшт. бригу о деци	Комесаријат за избеглице и миграције РС, Градско веће
2. Доношење Правилника о додели пакета грађевинског материјала	15 дана	Израђен и усвојен Правилник	Правилник доступан јавности, критеријуми структура и чланови комисије			Управа за здравство социјалну пол. и друшт. бригу о деци	Комесаријат за избеглице и миграције РС Градско веће
3. Расписивање конкурса за доделу грађевинских пакета	3 недеље	Расписан конкурс	Јавно објављивање огласа у медијима			Управа за здравство социјалну пол. и друштвену бригу о деци	Комесаријат за избеглице, Градско веће Управа за просторно планирање Управа за инвестиције и развој
4. Утврдити чињенично стање на терену (стање објекта, подаци о породици) ради разматрања пријава	1 месец	Утврђен ужи избор потенцијалних корисника, утврђено чињенично стање на терену	Број пријављених потенцијалних корисника који су ушли у ужи избор, провера на терену и наведено стање у пријави			Комисија за одабир корисника	Комесаријат за избеглице и миграције РС Управа за здравство социјалну пол. и друштвену бригу о деци Управа за просторно планирање

5. Одабир корисника према Правилнику и условима корисника	15 дана	Изабрано најмање 12 корисника за период од 4 године (3 x 4 гранта по години)	Број и структура изабраних корисника			Комисија за одабир корисника	Комесаријат за избеглице и миграције РС, Управа за здравство, социјалну пол. и друштвену бригу о деци Градско веће
6. Формирање ранг листа корисника	15 дана	Формирана ранг листа корисника	Приказана ранг листа са бројем поена у односу на критеријуме			Комисија за одабир корисника	Управа за здравство, социјалну пол. и друштвену бригу о деци Градско веће
7. Расписивање тендера и одабир најбољег добављача	45 дана	Одабран најбољи добављач	Потписан уговор са добављачем			Комисија за спровођење јавне набавке	Градско веће
8. Подела грађевинског материјала по ранг листи	1 месец	Извршена подела грађевинског материјала по ранг листи	Потписани уговори о пријему грађевинског материјала		Средства донатора 100%-	Комисија за одабир корисника	Комесаријат за избеглице и миграције РС Канцеларија за КиМ Управа за здравство, социјалну пол. и друштвену бригу о деци Градско веће
9. Праћење реализације пројекта	6 месеци	Прикупљање информација о процесу реализације и коришћењу ресурса	Мониторинг извештај и корективне мере			Комисија за примену ЛАП	
10. Оцена успешности (евалуација)	3-6 месеци од дана реализације пројекта	Оцена успешности на годишњем нивоу и трогодишњем нивоу	Сви индикатори који су наведени			Комисија за примену ЛАП	

Специфични циљ 2:

2) У периоду од 2024.-2027. год. економски оснажити 20 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз пројекте доходовних активности доделом најмање 20 бесповратних грантова у роби и материјалу

Активности	Период реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет града	Остали извори		
1. Доношење Правилника о додели гранта у роби и материјалу	15 дана	Израђен и усвојен Правилник	Правилник доступан јавности, критеријуми структура и чланови комисије			Управа за здравство социјалну пол. и друшт. бригу о деци	Комесаријат за избеглице и миграције, Градско веће Управа за привредне ресурсе
2. Формирање комисије која ће спроводити конкурс и одабрати корисника	15 дана	Формирана комисије на предлог Градског већа	Решење о формирању комисије			Управа за здравство социјалну пол. и друшт. бригу о деци	Комесаријат за избеглице и миграције Градско веће Управа за привредне ресурсе
3. Расписивање конкурса за доделу гранта у робу и материјалу	3 недеље	Расписан конкурс од стране Комисије	Јавно објављивање огласа у медијима			Управа за здравство социјалну пол. и друштвену бригу о деци	Комесаријат за избеглице и миграције , Градско веће Управа за привредне ресурсе,
4. Утврдити чињенично стање на терену ради разматрања пријава	1 месец	Утврђен ужи избор потенцијалних корисника, утврђено чињенично стање на терену	Број пријављених потенцијалних корисника који су ушли у ужи избор , провера на терену и наведено стање у пријави			Комисија за одабир корисника	Комесаријат за избеглице и миграције Управа за здравство социјалну пол. и друштвену бригу о деци Управа за привредне ресурсе

5. Одабир корисника према Правилнику и условима корисника	15 дана	Изабрано најмање 20 корисника за период од три године (4 x 5 гранта по години)	Број и структура изабраних корисника			Комисија за одабир корисника	Комесаријат за избеглице миграције, Управа за здравство, социјалну пол. и друштвену бригу о деци Градско веће Управа за привредне ресурсе
6. Формирање ранг листа корисника	15 дана	Формирана ранг листа корисника	Приказана ранг листа са бројем поена у односу на критеријуме			Комисија за одабир корисника	Управа за здравство, социјалну пол. и друштвену бригу о деци Градско веће
7. Расписивање тендера и одабир најбољег добављача	45 дана	Одабран најбољи добављач	Потписан уговор са добављачем			Комисија за спровођење јавне набавке	Градско веће
8. Подела пакета по ранг листи	1 месец	Извршена подела пакета по ранг листи	Потписани уговори о пријему пакета за најмање 30 корисника		Средств а донатора (100%)-	Комисија за одабир корисника	Комесаријат за избеглице и миграције Канцеларија за КиМ Управа за здравство, социјалну пол. и друштвену бригу о деци Градско веће
9. Праћење реализације пројекта	5 месеци	Прикупљање информација о процесу реализације и коришћењу ресурса	Мониторинг извештај и корективне мере			Комисија за примену ЛАП	
10. Оцена успешности (евалуација)	3-6 месеци од дана реализације пројекта	Оцена успешности на годишњем нивоу и трогодишњем нивоу	Сви индикатори који су наведени			Комисија за примену ЛАП	

ПОГЛАВЉЕ 7.

Ресурси/буџет

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе односно из буџета Р. Србије, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2024-2027. год. бити укупно потребно **17.000.000,00 динара**. Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

Уколико се буду развијали програми социјалног становања локална самоуправа ће поред средстава из локалног буџета, обезбедити и опремљено грађевинско земљиште за ове програме.

Поступајући у складу са донетим националним стратегијама очекује се финансијска подршка ресорних министарстава у реализацији активности ЛАП – а .

Предвиђено време почетка реализације, као и сам план реализације, у потпуности зависе од датума усвајања ЛАП – а од стране надлежног органа локалне самоуправе, као и од почетка реализације донаторских програма и фондова у Републици Србији.

ПОГЛАВЉЕ 8.

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛАП – а у Граду Приштина обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене ЛАП – а и
- 2) Структуре које су оперативне и примењују ЛАП

Структуру за управљање процесом примене ЛАП – а, након његовог усвајања, представљаће Комисија за примену плана, састављена од чланова Радне комисије односно радне групе која је учествовала у изради плана и евентуално додатних чланова из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог Локалног плана. Радна комисија у проширеном саставу ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом Локалног плана.

Комисија, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног плана;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници – партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;

- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Комисије за примену плана о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период након 2024. године припремаће Комисија за примену плана уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Комисија за примену плана ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове ће усвајати надлежни орган локалне самоуправе. Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

ПОГЛАВЉЕ 9.

Праћење и оцена успешности

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) ЛАП – а је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП – а ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир: Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2024-2027. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај надлежном органу локалне самоуправе. Финална евалуација обавиће се на крају 2027. године.

Предмет мониторинга и евалуације: Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности – задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:

- Број нових услуга – локалних мера / програма за избегла и ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији;
- Обухват избеглих и ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији новим услугама и мерама;
- Структура корисника/ца услуга и мера / програма;
- Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим и ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији у локалној заједници;
- Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ и повратницима по основу Споразума о реадмисији;
- Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ и повратницима по основу Споразума о реадмисији (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

Методe и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), извештавање и др.

Комисија за примену плана ће бити одговорна за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Комисија за примену плана ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.